

Dosarul nr. 3ra-821/22
2-21014126-01-3ra-10082022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul central (jud: L. Grădinari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Iurie Grecu împotriva Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul
Glodeni, cu privire la constatarea recunoașterii dreptului pretins vătămat de acces la
informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți prin care s-a respins
apelul depus de Iurie Grecu, și s-a menținut hotărârea din 17 noiembrie 2021 a
Judecătoriei Drochia, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 29 ianuarie 2021, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva consilierului local al satului
Ciuciulea, raionul Glodeni - Vera Iațcu, Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul
Glodeni, cu privire la constatarea recunoașterii dreptului pretins vătămat de acces la
informație și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocate reclamantul că la data de 04 ianuarie 2021 s-a
adresat cu cerere către consilierul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Vera
Iațcu, care a fost înregistrată sub nr.5, prin care a solicitat prezentarea informației de
interes public și anume: procesul decizional al desfășurării tenderului la construcția
fântânei arteziene din satul Ciuciulea, raionul Glodeni, cu devizul de cheltuieli a
banilor publici din bugetul local cheltuiți pentru construirea fântânei.

A indicat că în termenul prevăzut de lege, ce a expirat la 26 ianuarie 2021,
reclamantul nu a primit răspuns la informațiile de interes public solicitate prin cererea
înregistrată sub nr.5, la data de 04 ianuarie 2021.

A menționat reclamantul că, prejudiciul moral constă în acțiunile și inacțiunile
pârâților care i-au îngrădit dreptul la informații de interes public solicitat, astfel
pricinuindu-i suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onoarea și demnitatea în
calitate de cetățean al RM care trebuie să beneficieze de drepturile garantate de
Constituția Republicii Moldova și alte Legi.

Având în vedere cele enunțate, Iurie Grecu a solicitat constatarea recunoașterii dreptului vătămat, a dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral în mărime de 8000 de lei.

Prin încheierea din 17 martie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central, în temeiul art.207 alin. (2), lit. e) și f) din Codul administrative, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrative depusă de Iurie Grecu împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni – Vera Iațcu și Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat, îngrădirea dreptului la petiționare, satisfacția echitabilă și efectivă a reparării prejudiciului moral cauzat. (f.d.39)

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a anulat încheierea din 17 martie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central, în partea declarării inadmisibile a acțiunii în contencios administrativ depusă de Iurie Grecu împotriva Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat – dreptul la acces la informație și încasarea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei la rejudecare în respectiva latură, la Judecătoria Drochia, sediul Central. În rest încheierea s-a menținut. (f.d.60/69)

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central, s-a respins cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Iurie Grecu împotriva Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat, a dreptului de acces la informație și încasarea prejudiciului moral, ca neîntemeiată. (f.d.94; 98/103).

Dispozitivul hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central a fost notificat lui Iurie Grecu la 30 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d. 97)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 01 decembrie 2021, Iurie Grecu a depus apel, care în aceeași dată – 01 decembrie 2021 a fost completat cu motivare, solicitând admiterea apelului, casarea actului judecătoresc contestat și emiterea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

Judecătoria Drochia, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii contestate la data de 17 noiembrie 2021 (f.d.94), iar hotărârea motivată a fost notificată apelantului Iurie Grecu în data de 18 ianuarie 2022 (f.d.120).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat că depunerea apelului nemotivat în data de 01 decembrie 2021 (f.d.107), cât și motivarea acestuia prezentată în aceeași dată – 01 decembrie 2021 (f.d.109/110), împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central, sunt în termen.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți s-a menținut hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, apelantul Grecu Iurie prin cererea de apel își înaintează pretențiile către intimații consilierul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni – Vera Iațcu și Consiliul local al satul Ciuciulea, raionul Glodeni, și în această parte a reținut următoarele:

Prin încheierea din 17 martie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central, în temeiul art.207 alin. (2) lit. e) și f) din Codul administrativ a fost declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Iurie Grecu împotriva Consilierului local al satului Ciuciulea – Vera Iațcu și Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat, îngrădirea dreptului la

petiționare, satisfacția echitabilă și efectivă a reparării prejudiciului moral cauzat (f.d.39).

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a anulat încheierea din 17 martie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul central, în partea declarării inadmisibile a acțiunii în contencios administrativ depusă de Iurie Grecu împotriva Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat – dreptul la acces la informație și încasarea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei la rejudecare în Judecătoria Drochia, sediul central. În rest încheierea s-a menținut. (f.d.60)

Reieșind din cele menționate supra, instanța de apel remarcă faptul că este în imposibilitate de a se expune asupra pretențiilor formulate de Grecu Iurie către intimatul consilierul local satul Ciuciulea, r-nul Glodeni – Vera Iațcu, deoarece în acest sens deja există o hotărâre irevocabilă.

Cu privire la fondul cauzei, instanța de apel analizând prevederile art.5 alin.(1), (2), art.16 al.(1), art.17 din Legea privind accesul la informație nr.982- XIV din 11 mai 2000, în coraport cu materialele cauzei a constatat că, la 04 ianuarie 2021 Iurie Grecu s-a adresat cu cerere privind accesul la informație către consilierul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni – Vera Iațcu, care a fost înregistrată sub nr.5, solicitând să fie informat cu informațiile publice solicitate, și anume, cu procesul verbal al desfășurării tenderului la construirea fântânii arteziene din satul Ciuciulea, raionul Glodeni cu devizul de cheltuieli a banilor publici din bugetul local, cheltuiți pentru construcția fântânii. (f.d.5)

La 06 ianuarie 2021 cu nr.7 cererea lui Iurie Grecu a fost redirecționată către Consilierul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni – Vera Iațcu (f.d.23-24), iar la 13 ianuarie 2021 ultima a expediat către Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni „scrisoare de răspuns” în care menționează că nu dispune de informația solicitată (f.d.29).

Drept urmare, la 15 ianuarie 2021, lui Iurie Grecu i-a fost expediat răspunsul nr.75, semnat de către secretarul Consiliului local al satului Ciuciulea – Polimari Lilia, prin care se informează că fântâna arteziană nr.XX a Școlii de Meserii nr.XX din or.Glodeni aflată pe terenul cu nr.cadastral XXXXXX cu suprafața de 6,08 ha amplasat în intravilanul unității administrativ-teritoriale a satului Ciuciulea, conform HG a RM nr.705 din 26 august 2014 a fost transmisă la evidența primăriei Ciuciulea. Astfel că, primăria s.Ciuciulea nu a efectuat procedura de licitație și nu s-au cheltuit bani publici pentru construcția obiectului dat; tot la răspuns a fost anexată Decizia 6/6 din 08 octombrie 2014 „Cu privire la formarea unui bun imobil prin separare” (f.d.32, 34), care a fost recepționat de Grecu Iurie la 18 ianuarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.35).

Astfel, instanța de apel a constatat că lui Iurie Grecu i-a fost furnizată informația solicitată prin cererea nr.5 din 04 ianurie 2021, respectiv intimatul și-a îndeplinit cu diligență obligațiile în calitate de autoritate publică pentru a-i oferi lui Iurie Grecu informația solicitată de acesta.

Subsidiar, instanța de apel a ținut să noteze că se consideră nesoluționarea în termen legal a unei cereri, faptul de a nu răspunde persoanei în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de către autoritatea publică, dacă prin lege nu e prevăzut alt termen de soluționare a cererii, prin urmare, în speță se constată că

autoritatea pârâtă a oferit răspunsul în termenul prevăzut la art.16 alin.(1) al Legii cu privire la accesul la informație.

Totodată, conform art.19 din Legea privind accesul la informație, (1) Refuzul de a furniza o informație, un document oficial va fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, făcându-se în mod obligatoriu trimitere la actul normativ (titlul, numărul, data adoptării, sursa publicației oficiale), pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție. (2) Furnizorii de informații nu pot fi obligați să prezinte probe ale inexistenței informațiilor nedocumentate.

La caz, instanța de apel a menționat că, prin cerere Iurie Grecu a solicitat procesul verbal al desfășurării tenderului la construirea fântânii arteziene din s.Ciuciulea r-ul Glodeni cu devizul de cheltuieli a banilor publici din bugetul local, cheltuiți pentru construcția fântânii.

Prin răspunsul nr.75 din data de 15 ianuarie 2021, semnat de către secretarul Consiliului local al satului Ciuciulea – Lilia Polimari, prin care se informează că fântâna arteziană nr.XX a Școlii de Meserii nr.X din orașul Glodeni aflată pe terenul cu nr.cadastral XXXXXX cu suprafața de 6,08 ha amplasat în intravilanul unității administrativ-teritoriale a satului Ciuciulea, conform HG a RM nr.705 din 26 august 2014 a fost transmisă la evidența primăriei Ciuciulea. Astfel că, primăria satului Ciuciulea nu a efectuat procedura de licitație și nu s-au cheltuit bani publici pentru construcția obiectului dat.

Mai mult ca atât, instanța de apel a relevat că lui Iurie Grecu i s-a expedit și decizia nr. 6/6 din 08 octombrie 2014 emisă de Consiliul local al satului Ciuciulea, unde se indică asupra formării bunului imobil teren proprietate publică domeniu public al unității administrativ teritoriale s. Ciuciulea, prin separarea, terenului aferent obiectului – fântâna arteziană nr. X a Școlii de meserii nr. X din orașul Glodeni, din terenul cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 6,08 ha amplasat în intravilanul unității administrativ-teritoriale satului Ciucilea, raionul Glodeni.

În această situație, instanța de apel a constatat că Consiliul local al satului Ciuciulea nu poate fi obligat la eliberarea unei informații pe care n-o deține, fapt ce expres i se indică lui Grecu Iurie în răspunsul la cererea de furnizare a informație.

În contextul celor invocate mai sus, instanța de apel a conchis de a menține hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretenției privind constatarea faptului limitării accesului la informație.

Cu privire la pretenția privind constatarea recunoașterii dreptului pretins vătămat de acces la informație, instanța de apel aplicând prevederile cadrului legal ce guvernează raportul juridic, a conchis că, furnizorul de informații, în cazul dat, a dat răspunsul reclamantului la cererea adresată. Or, Grecu Iurie în acțiunea sa nu a specificat prin ce i s-a lezat dreptul la acces la informație, solicitând constatarea recunoașterii dreptului pretins vătămat de acces la informație.

Instanța de apel cu trimitere la potrivit art.24 din Legea privind accesul la informație, art.1998 alin. (1), art.2006 alin. (1) și (2), art.2036 alin.(1), (2) și (4) și art.2037 din Codul civil, a constatat că instanța inferioară just a reținut că pe caz nu i s-a lezat lui Iurie Grecu dreptul de acces la informația de interes public, odată ce informația solicitată de el nu este deținută de autoritate; la rândul său, refuzul la eliberarea informației i s-a comunicat conform procedurii stabilite și în termenii legali, el recepționând răspunsul la 18 ianuarie 2021.

Deoarece instanța nu a constatat încălcarea dreptului reclamantului/apelant privind accesul la informație, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a respins și pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral potrivit art.24 al Legii cu privire la accesul la informație, acestea fiind subsecvente pretenției privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație.

La 17 iunie 2022, Iurie Grecu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul central, iar la data de 04 iulie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei noi decizii, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

La data de 10 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților consilierul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Vera Iațcu, Consiliul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni și al Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni copia motivării recursului depus de Iurie Grecu împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Însă, până la examinarea recursului nu au făcut uz de dreptul procedural de a depune referințe referitor la argumentele recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 19 mai 2022 (f.d.133), fiind notificat prin intermediul oficiului poștal recurentului Iurie Grecu la data de 25 mai 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.140).

Totodată, din actele dosarului se atestă că, decizia motivată din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți a fost notificată recurentului Iurie Grecu la data de 29 iulie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.145)

Astfel, depunerea recursului nemotivat la data de 17 iunie 2022 (f.d.141), cât și motivarea acestuia prezentată anterior notificării deciziei motivate, la data de 04 iulie 2022 (f.d.146/47), sunt în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Iurie Grecu, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de

aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iurie Grecu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Iurie Grecu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru